

Svenska Canada-Tidningen

THE SWEDISH CANADA NEWS

ARG. (YEAR) 37.

(Lösnummer 10 Cts.)

WINNIPEG, MANITOBA,

TORS DAGEN DEN 14 FEBRUARI 1929.

(Lösnummer 10 cts.)

No. 7

Goerwells Juridiska Byrå
 Enda svenska utrednings- och övervakningsbyrå i Canada
 ARVSBYREDDNINGAR, BOKNINGSFÖREKYLNINGAR, INKASSERINGAR.
 För pålitliga juridiska råd besök eller tillkallning
S. W. Goerwell,
 354 Main St. Winnipeg, Man.
 Kontorst. 22 959. Bostadst. 53 748.

Dahl Steamship Agency
 Årsta Akademiiska Inbudsagenter i Canada. Önskad för SVENSKA AMERIKALINJEN, NORSKA AMERIKALINJEN, SCANDINAVIAN AMERICAN LINE, och andra linjer.
 För snabbaste expedition besök eller tillkallning
Dahl Steamship Agency
 Tel. 29 911.
 325 Logan Avenue, Winnipeg, Man.

Pool- och Marknadsnotiser.

Ökning av smörproduktionen.
 Leveranser av utsidespotatis till andra sidan gränsen.

Med den vanliga levande entusiasmen, men med reducerad publik beröende på den kalla temperaturen, höll Saskatchewan mejeriförbundet förra veckan sitt fjunde årsmöte vid Prince Albert.

En distinguerad besökare och intressant talare var W. T. Schilling, Northfield, Manitoba, från Twin City Producers' Association. Bland andra talare märktes F. E. M. Robinson, vice pres. för National Dairy Council och Dr. Arthur Wilson, Medical Health Officer för Saskatchewan.

54 pojkar och flickor deltog i domstolsavgiften för mjölkproduktion vid A-moury.

P. E. Reed, mejerikommissionär för Saskatchewan, som blev återvald till finanssekretärs för organisationen, talade vid mötet om "Saskatchewan mejerihandlingar år 1928", medan rapporter värvades av P. C. Colquhoun, Maple Creek och B. A. Cooke, Regina.

Stortad ökning av smörtillverkningen.

Alla rekord för smörtillverkning blev slagna av the Farmers Equity Co-operative Creamery Association, Orleans, Neb., när årets smörmängd nådde 4,413,000 pounds. Den kvantitet var nästan 1,000,000 stor än 1927 och utgjorde till 3,421,917 pounds. Beräkningarna från de förra årens kommande åren var som följer: 1926 3,055,000 pounds smör, 1925 2,172,169 pounds, 1924 1,696,144 pounds, 1923 1,533,941 pounds.

Detta av farmarna kontrollerade företag började rörelsen 1917. Det första året gick med en förlust av \$7,418 men alla efterföljande år har nettoförtjänsten varit god. 1925 var förtjänsten \$55,753, 1926 \$41,972, 1927 \$47,947 och 1928 \$31,100.

Den ursprungliga kapitalplaceringen belöpte sig till \$10,000. Sedermera har ytterligare kapital blivit insatt av medlemmar som placerat de årliga räntorna på sina aktier i nya aktier. Den totala förtjänsten på det ursprungliga kapitalet har under de 12 år föreningen verkat varit \$300,000.

Vi hava ofta läst och hört talas om handelsstyrelsen men B. C. har nu en jordbruksstyrelse, omfattande 30

Canadakonferensens 16:de årsmöte förlägges till Kenora.

Konferensmötet pågår från den 13 till 17 mars i Lutherska kyrkan.

CALGARY, 8 febr. (Telegram till S. U. T.) Canadakonferensen av den evangelik-lutherska Augustiniansynen i Nordamerika avhåller sitt sextonde årsmöte i Kenoras svenska lutherska kyrka från och med onsdagen den 13 mars till och med måndagen den 17 mars.

Verkställande kommittén sammanträdde emellertid redan tisdagen den 12 mars klockan 2 på eftermiddagen och pastoralkonferensen på onsdagen klockan 2. Konferensens högtidliga öppnande förrättas klockan 8 på onsdagskvällen.

Alla brev och handlingar, avsedda att föredras i samband med konferensens sammankomst, måste vara konferensordförenden, pastor A. A. Nelson, 1813—3rd St. N. W. Calgary. Alla tillhanda minst femton dagar före mötet.

Reservering av bostad etc. ombesörjas av pastor F. Erdvard Olson i Kenora, till vilken delegater och andra intresserade torde hänvända sig för vidare upplysningar i berörda hänseende.

Verkställande medlemmar av vilka 16 måste representera farmarnas institut eller presidentkandidater från jordbruksorganisationer så att allmänt majoriteten av styrelsen utgöres av farmare.

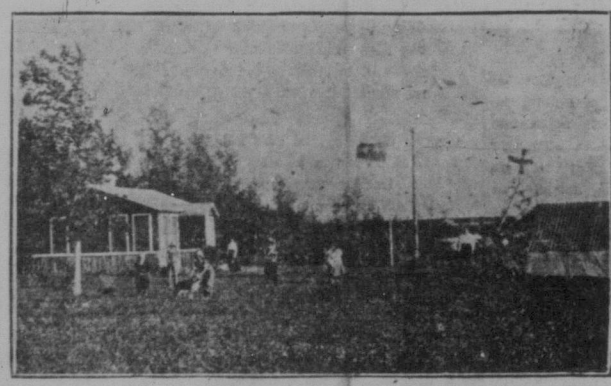
Avsikten härmed omfattar studiet av marknadsproblem och marknadsomfattningen med avsikt att hjälpa regeringens upprättade kommissionärer att skapa självman co-operation, uppkastande av den enskilde farmare som en produktions och marknadsomfattande en-sympatiskt förståelse mellan dem som är anställda inom jordbruket och

Forts. å sid. 2.

S. F. C:s årsmöte och midsommarfest förlägges i år till Lac du Bonnet.

Årsmötet öppnas söndagen den 23 juni klockan 11 fm. och pågår sedan till och med måndagskvällen efter stora festligheter på midsommandagen.

Talare från Sverige, U. S. A. och Canada inbjudas.

Där S. F. C:s årsmöte skall gå av stapeln.

Svenska Förbundet i Canada Centralstyrelsen har i samråd med av ordföranden tillstätt programkommittén enhälligt beslutat att för innevarande år förlägga förbundets midsommarfest till Lac du Bonnet samtidigt som rekommendation kommer att avgivas vid midsommarfesten till 1929 års midsommarfest i förening med S. F. C:s årsmöte skall förläggas till central och för förbundets vidkommande lämplig plats inom provinsen Saskatchewan.

Det har rätt ganska stor ovisshet varit man lämpligast borde förlägga årets midsommarfest. Inbjudna hade lagts från såväl Wadena, där förra årets midsommarfest avhölls, som av Lac du Bonnet. Centralstyrelsen beslutade efter noggranna överläggningar med speciellt inbjudna personer att då intresset för förbundets verksamhet varit så stort under de senaste åren i provinserna Manitoba och Ontario än i Saskatchewan söka i största möjliga mån bidra till att utbreda förbundets verksamhetsfält inom de bägge förstnämnda provinserna och därför förlägga årsmötet till sådan plats inom dessa provinser, där man blivit i tillfälle konstatera möjligheterna för stort intresse för S. F. C:s verksamhet.

Lac du Bonnet har stora förutsättningar att bli samlingsplats för svenskarna under midsommarhelgen i år. Goda kommunikationer råda till distriktet och bilvägarna är i ypperligt skick. De många stora svensk-kolonierna i de centrala delarna av Manitoba såväl som i närheten av Ontariogränsen böra bli i tillfälle att sända manstarka delegationer och samma år förhållandet i Saskatchewan, där man ju under en följd av år blivit i tillfälle få avhålla svenskfesten.

Lac du Bonnet med omkringliggande distrikt erbjuder många vackra sevärdheter. Bland annat ligger stället i ett vackert område från de stora vattenfallen Slave Falls och Seven Sisters Falls, vid vilka som bekant nu tväns stora kraftstationer skola anläggas.

Vidare har Lac du Bonnet en övervägande svensk befolkning och i syster-samhället Riverland, där festligheterna skola gå av stapeln, bor nästan uteslutande svenskar.

Festligheterna komma att förläggas till söndagen den 23 och måndagen den 24 juni med början klockan 11 på förmiddagen den 23. Delegater från samtliga lokalavdelningar skola då vara samlade i och för affärsförhandlingar och på eftermiddagen inledes festligheterna med svenskt program.

Den egentliga och stora festen blir förlagd till måndagen, då en rad framstående talare från Sverige, Forenta Staterna och Canada komma att inbjudas att tala. Programmet kommer vidare att utfyllas av sång, musik och idrottslekar m. m.

Detta blir Svenska Förbundets fjärde fortsatta midsommarfest och den sista ordningsnumret 1926 och vid det samma komma förberedelser för anordnandet av fäststaden i Saskatchewan att påbörjas.

Canadian National inför ett omfattande byggnadsprogram

Sammanlagt 695 miles banor komma att byggas under de närmaste tre åren.

C. N. R. ämnar under de tre kommande åren bygga banor till en sammanlagd längd av 695 miles. Den största delen kommer att framdragas genom Västerås veterarealer. Detaljerna för de nya linjerna äro omsorgsfullt utarbetade och programmet i kort sammanfattning följande:

St. Walburg till Bonnyville, 117 miles. Omkring 83 miles av denna sträckan kommer att gå genom Saskatchewan och det återstående, ungefär 32 miles, kommer att framdragas i Alberta. Järnvägen kommer huvudsakligen löpa mot norr från St. Walburg till Loon Lake distriktet och sedan gå nordväst följande Beaver river och löpa samman med den nyligen fullbordade C. N. Järnvägen vid Bonnyville. Trakterna genom vilka denna bana löper ha flera sektioner gott lämpat för veteodling och blandad jordbruk. Xndamålet med denna linje är att förse denna areal med kommunikationsmöjligheter, till vilka de fört haft ett ganska avsevärt avstånd. Det underförstått är en del av denna bana kommer att användas av C. P. R. för dess planer vid Lac La Biche.

Melfort-Aberdeen, (86 miles).

Denna linje går huvudsakligen i sydvästlig riktning från Melfort mot Saskatoon och slutar nära Aberdeen på den gamla Canadian Northern huvudlinje. 17 miles äro redan lagda. Förläggandet av järnvägen till en punkt nära Aberdeen går ut på att få en så kort route som möjligt mellan Melfort och Saskatoon. Den planlagda routen mellan Melfort och Saskatoon kommer att bli 20.7 miles kortare än routen Saskatoon—Melfort via Humbolt o.

Delawarekoloniens 300-årsminne.

Stora förberedelser för firandet.

Kronprinsen, U. S. A:s president och ärkebiskopen inbjudas.

New York. Amerikas svenskar förberoda ett ståtligt firande år 1928 av 300-årsminnet av Delawarekoloniens anläggning. I Wilmington skall anläggas ett Svenskamerikas Skansen. En replik av Kalmar nyckel avgår från Sverige till Amerika eskorterad av svenska krigsskepp och på Delawarefloden mötas de av en amerikansk eskader, som utgör hedersvakt och som hälsas med svensk salut. Modellerna av Kristina samt Kalmar nyckel skola sedan inredas som museum. Indianhövdingar komma att hälsa svenskarna, och ett skådespel, visande svenskamerikas historia, skall uppföras. En dag i juni firas lutherska kyrkans 300-årsjubileum i Amerika. Bland dem, som komma att inbjudas till festligheterna, märkas U. S. A:s president, svenske kronprinsen och ärkebiskopen.

36.7 miles kortare än Saskatoon—Melfort via Prince Albert. Denna linje kommer att åstadkomma en direkt route mellan Melfort—Saskatoon och Saskatoon—The Pas för att kunna omhändertaga handeln till och från Hudson Bay järnvägen och de två nybyggda gruvinjerna norr och väst över till Flin Flon och Sherritt-Gordon gruvmåna.

Ridgedale 30 miles österut. Detta är en ytterligare utsträckning av C. N. Järnvägen från Melfort gående mot The Pas. Xndamålet med dessa 30 miles är att skaffa järnvägsförbindelser åt det norra territoriet av Carrot River vilket är i stadig fram-marsch. Denna linje kommer att påbyggas tills den når The Pas.

Alliance, sydöstlig riktning (82 miles).

Denna linje kommer för det mesta att gå i sydöstlig riktning och knyts ihop med den nuvarande Saskatoon—Calgary linjen i närheten av Dobson. Huvudändamålet med byggnandet av denna bana är att bilda en rotation. Trakten genom vilken den-sports av spanmal och andra jordbruksprodukter till Stilla havastusen från Saskatoon—Calgary järnvägen kort route till Edmonton, för transportera den genom Loversland. Sedermera kommer den att ge transportmöjligheter för trakterna söder om Coronation. Hrakten genom vilken den-

Forts. å sid. 2.

Forts. å sid. 7.

Städer och standard i Förenta Staterna.

Några intryck av professor O. Reinhardt, Winnipeg.

Man må sluka aldrig så mycket litteratur om "de obergrensade möjligheternas land", beträder man den amerikanska jorden — vi tänka då närmast på Förenta Staterna — så känner man sig snart omsluten av en verklighet, som överträffar alla föreställningar. Det finns folk, som lovprisar den amerikanska civilisationen, och det finns folk, som ser allting

svart, så snart det är tal om Amerika. Själva begreppet "amerikanism" är ett lika ofta brukat som missbrukat ord. En europeer förbinder med detta ord utan vidare en föreställning om en så långt gången mekanisering av livet som möjligt, en människlighetens försäkring under maskinens och organisationens öka, korteligen ett yttligt, själöst liv. Det är med europeiska som med amerikanska: båda över-skatta sitt hemlands kultur och under-skatta sitt hemlands utveckling och levnadsstandard. Vill man således lära känna Amerika (Nordamerika), med ögna och öron se och prova dess för- och nackdelar, så gör man ootvivelaktigt bäst i att alltifrån första början bortse från fördomar och förtuttade meningar. Man bör helt och hållet låta sig drivas framåt av den nya livsströmmen, som brusar kring en. Det är meningslöst att försöka jämföra tvänsa icke-jämförbara storheter. Europa och Amerika äro ur många synpunkter icke jämförbara. Ömdömet blir alltså rättvisast, om man försöker bedöma och begripa såväl öns gamla som den nya världens i dessa världars eget ljus.

Amerika eller, i detta sammanhang riktigare uttryckt Förenta Staterna, har väl bäst förstått att utveckla och förverkliga det kapitalistiska statesvendet, ty det har tack vare en rad yttre, gynnsamma omständigheter och inre förutsättningar kunnat tillgodogöra sig kapitalismens fördelar och samtidigt hålla dess negativa aspekt på avstånd. Livets allmänna standard är relativt hög. Även om livsvårdens skala är fattigare och

Forts. å sid. 3.

Vi måste inställa oss på samarbete.

Lektor Fogelklou föreläser för Göteborgs högskola.

Göteborgs skolförening höll nyligen sitt första sammanträde för året, det 56:te i föreningens historia. Vid sammanträdet beträdde den nyvalde ordföranden hr Elof Lindqvist för första gången ordförandestraden, och överlämnade ordet åt attonens föredragshållare, lektor Emilia Fogelklou.

Lektor Fogelklou hade betitlat sitt föredrag "Samarbetets konst". Inledningsvis nämnde hon, att man ofta på tal om Natiförens förbund anförde detta som en karikatyr på samarbete, och behandlade i detta sammanhang de svårigheter, som lägga stötenar i vägen för samarbete. Det bristande samarbetet kan bero på ledarens oför-måga att hålla samman förhandlingarna och leda dem i samarbetets tecken, kan bero på avsiktligt saboterande, eller baseras på omtänksamheten om egna fördelar, det kan bero på att de tväns blocken i en församling förkväva alla livgivande uttågningar. Svårigheter kunna uppstå såväl på grund av enskildas som hela grupperns åtgöranden. En grupp kan bli så starkt ambitiös på sina vägnar, att samarbetet förhindras.

Samarbetet kommer inte som ett brev på posten, utan måg måste nog räkna med de förutsättningar, som förfinnas för handen, för att ett samarbete skall komma till stånd. För-fäns den formen av samarbete, som inneslotts i uttrycket "bara marschera, inte resonera"! Den ledande, den befälände tog initiativet, och de underlydande hade endast att lyda. Den-na form av gemenskap är sönderbruten på något sätt inifrån. Vi sträva nu mot en högre form av gemenskap, som icke är baserad på underordnande utan på likaberrättigande, en gemenskap, som tal liknade vid sam-arbetet mellan kroppens olika delar.

Man kanske vill invända, att det aldrig tidigare funnits ett sådant samarbete, som det nu existerande. Detta är nog riktigt, men det gäller endast kvantitativt. Även den mest förnuftsfulla kan numera inte undgå att tillhöra åtminstone ett par församlingar.

För att upphäjpa samarbetet borde det uppföras en samfundscell som tydligt för det samhällliga samarbetet.

Senaste idrottsnyheter från Sverige.

Harry Perssons "come-back" match förra fredagen i Stockholm mot tysken Stief blev en klar poängseger.

Fiskartorpsdagen förra söndagen blev en ståtlig vinterfest med hyllning för kronprins Olav av Norge. Norrmännen vunno en överlägsen seger i skidhopp.

Svenska landskampen i boxning i Helsingfors slutade med svenska segrar i fem vikt klasser. Finnarna vunno i tre klasser.

Harry Persson har förklarar för en tidning i Stockholm, att han är villig att ställa upp sig mot Porat antingen i Oslo eller Stockholm.

KRONPRINS OLAV.

Den norska kronprinsen Olav, som nyligen lagat förlovnings med svenska prinsessan Märtha, näst yngsta dotter till Prins Carl och prinsessan Ingeborg, är även mycket känd i Sverige.

Signaturen Quelqu'une ger följande vackra skildring av den norske tronföljaren i Svenska Dagbladet:

Kronprins Olav är ingen främling för oss. Åtskilliga gånger på senaste åren ha vi haft glädjen att se honom bland oss och haft tillfälle konstatera, att han är en ung furste av sällsynt vinnande och sympatiska egenskaper. Den norske seklarprinsen gjorde senast furor i Sandhamn i fjol.

Det är icke minst kronprinsens egen personlighet sådan man minns honom från detta och andra tillfällen, som väckt det allmänna intresset i Sverige för hans och prinsessan Märthas framtida öden och för möjligheten av att dessa öden skulle kunna förenas. Man vet här i Sverige, att även han är en den klara vardagens man — att han under hela sin uppväxt på det lyckligaste ståt förstått att hemma i sitt land vara en hurtig norsk ungdom och inte annat, att han har sitt lands natur och särart inkränerad i sig på ett sätt som gjort att han blivit normmännens egen bästa grad. Han är idrottsman, sund, härdad, läck och spänstig. Men för sportintressena har han ingalunda ställt sina plikter som tronföljare i skuggan. Han tog sin treåriga tjänst i krigsskolan med den djupaste grund-

ghet, både det bokliga arbetet och de rälvande militärvörningarna. En av hans lärare vid krigsskolan har i en-sidastiska ordalag vittnat om sin kunglige elevs förtjänster: Ingen kar-dett har varit mer intresserad av sitt fack än han, ingen vistat ett min-uta tilltalande utpräddande och ett mer lysande humor. Ingen har följt föredragen med större uppmärksamhet och visat större behållning än prinsens. Bland kamraterna vid krigsskolan var han i hög grad populär — alldeles som förut i skolan och på gymnasiet. Hans födelsedag var allmän glädjedag vid krigsskolan med ideligt uppvaktande av födelsedags-barnet, som visade sig gränslös trak-terat av uppmärksamheten. En annan gång, då prinsens ofantliga popularitet också kom klart till synes, var hans myndighetsdag, då hela norska folket lät höra av sig i en storm av varm hjärtade hyllningar och gåvor.

Den gången — på myndighetsdagen — höll för övrigt konung Hakon ett tal till prinsens, som man nog kommer ihåg litet till mans i Norge. Vid galafesten på slottet yttrade konung Hakon till kronprins Olav bland annat dessa ord:

"Jag vill tacka dig för dina barn-doms- och ungdomsår, under vilka du aldrig orsakat oss en dags sorg eller bekymmer. Fortsätt som du har bör-jat. Lägg all din energi i allt vad du företar dig. Då blir du i stånd att erbjuda Norge allt, när den dag kom-

MANNENS VÄRDE.

Bibelordet "Och han skall vara din herre" har i vår demokratiska tids-ålder länge sedan förlorat sin betydelse. Likställigheten mellan könen är ett faktum. I U. S. A., där man annars på sina ställen så ståtlyt hävdar på gamla testamentet, synes man till och med ha gått till ytterlighet åt andra hållet, ty där gäller snarare satsen "och hon skall vara din herre".

Mannen är icke längre "skapelsens herre" av fordom. Det behövs min-sann inga domstolsutslag för att konstatera detta faktum. I samband här-med kan det ha sitt intresse att få ju-ridiskt fastslaget, hur högt en mo-dern kvinna värderar sin man. I kon-tanter, nota bene.

I byn Dutsja i Slavonien bodde ny-dligen en gammal bonde, Gojko, som tog sig en ung levnadsglad hustru. Hennes ögon voro sådana, att de för-vredde huvudet även på vida mera bortskämda män än Gojko. Den gam-le bonden var naturligtvis ursinnligt svartsjuk på sin vackra fru, men lev-de i alla fall i lycklig okunnighet om vad hon hade för sig bakom häns rygk. tills han en dag överraskade henne i en högst komprometterande situation med en ung man från sam-mandast kvantitativt. Även den mest förnuftsfulla kan numera inte undgå att tillhöra åtminstone ett par församlingar.

För att upphäjpa samarbetet borde det uppföras en samfundscell som tydligt för det samhällliga samarbetet.

MANNENS VÄRDE.

Tal tänkte sig något i stil med det sätt på vilket fascismen och kommunismen var på sitt håll uppfostrats i samfundets celler. Den in-dividualism, som särskilt råder på arbetsplatserna, och för vilken satsen "man måste klara sig själv" är a och o, skapar ingen gemensamhets-anda, utan tvärtom dödar. En ny mentalitet måste kämpas och ledas fram för att komma den uppväxande ge-

Forts. å sid. 2.

Forts. å sid. 7.

MANNENS VÄRDE.

En dag råkade han i gräl med Duschan bror. Sreto och slog ögon-blickets upprepning ihjäl honom. Ö-gonblicket därefter skyndade Duschan till och slog i sin tur ihjäl Gojka. Öga för öga, tand för tand.

Därmed skulle ju saken ha varit utagerad, om icke rättvisan förgärligt nog velat blanda sig i leken. "Duschan hade naturligtvis inte en tanke på att gifta sig med den unga änkan. Och inte heller hon tycktes ha någon större lust att bli Duschans fru, helst som hon i så fall skulle ha fått leva som gränska i två års tid. Duschan erhöi nämligen det onekligen ganska humant tillmätta straffet av två års fängelse för dräp. Nere i Europas oroliga hörn står ju ett människoliv inte så högt i kurs.

Emellertid ansåg Gojkos änka, att hon ändå borde ha en slant i skade-stånd för sin man. Inte för att han kände vara värd så mycket, menade hon, men en femhundra dinarer kunde väl Duschan ändå komma ut med. Domstolen fann också detta belopp skäligt. Fem hundra dinarer är jämt så mycket som ett par koketta skor för Gojkos änkas små fötter kosta i Ostjok. Med dem kan hon sedan gå på dans första bästa söndag och slå nya hjärtan i brand. Det ligger onekligen en viss tragik i att tänka sig, att en man numera icke är värd mer än den toffel, under vilken han ståt. På Balkan, vill säga.